

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 ianuarie 2023

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

mun. Chișinău

**Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Ghenadie Plămădeală
Mariana Pitic**

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2022 în privința lui **Baciu Ivan XXXXX**, născut la XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.06.2019 – 19.12.2019;

Instanța de apel: 10.01.2020 – 10.03.2020 și 21.04.2021 – 26.05.2022;

Instanța de recurs: 02.07.2020 – 09.02.2021 și 05.12.2022 – 23.01.2023.

Asupra recursului ordinar declarat, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, din 19 decembrie 2019, Baciu Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (3) Cod penal, la închisoare pe un termen de 4 ani;
- art. 152 alin. (1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Baciu Ivan i s-a stabilit pedeapsa definitivă – închisoare pe un termen de 5 ani, în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea de la Baciu Ivan în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 320 lei.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Baciu Ivan, la 10.08.2018, aproximativ la ora 20:10, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând împreună cu Nedvetzki Olga, având asupra lor pistolul neletal de model „Ecol Alp 2”, s-a deplasat în XXXXX, la domiciliul Alionei Doloșcan, unde inițial în curtea casei, iar apoi și în stradă din intenții huliganice, demonstrând o obraznicie deosebită și o lipsă totală de respect față de societate, încălcând liniștea publică, în prezența mai multor persoane, inclusiv minori, a numit-o cu diferite cuvinte necenzurate și a maltratată-o pe Doloșcan Aliona, aplicându-i

lovituri cu mâinile și picioarele pe diferite părți ale corpului, trăgând-o de păr și lovind-o de perete, provocându-i astfel dureri fizice și vătămări corporale. Apoi folosind pistolul de model 2 „Ecol Alp 2”, i l-a pus la cap Alionei Doloșcan și demonstrativ a amenințat-o că o omoară.

Aceste acțiuni ale lui Baciú Ivan au fost calificate de către instanța de judecată în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – *huliganismul, adică, acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei și comise cu obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane și cu aplicarea armei.*

Tot, Baciú Ivan, la 10.08.2018, aproximativ la ora 20:10, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul Alionei Doloșcan în XXXXX, în timpul acțiunilor sale huliganice i-a aplicat mai multe lovituri cu mâinile și picioarele pe diferite părți ale corpului Alionei Doloșcan, provocându-i fractura coastei a IX pe stânga care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu, se califică ca vătămare corporală medie.

Aceste acțiuni ale lui Baciú Ivan au fost calificate de către instanța de judecată în baza art. 152 alin. (1) Cod penal – *vătămare intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Furtună Viorel, în numele inculpatului Baciú Ivan, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Baciú Ivan să fie achitat de învinuirea adusă în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii și că, inculpatul a acționat în legitimă apărare și încetarea procesului penal, pe capătul de acuzare ce ține de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal în legătură cu împăcarea părților.

În motivarea apelului, apărarea a invocat că prin cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală nu a fost demonstrată pe deplin vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Consideră că inculpatul a acționat în stare de legitimă apărare, or partea vătămată a atacat prima, Baciú Ivan acționând pentru respingerea atacului asupra soției sale.

De asemenea, pentru calificarea corectă a faptelor prin prisma art. 287 alin. (3) Cod penal, urmează de a se călăuzi de practica judiciară constantă și deoarece pistolul de model „Ecol Alp 2” nu poate cauza vătămări integrității corporale sau sănătății, acțiunile lui Baciú Ivan nu cad sub incidența normei prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal.

Mai mult, infracțiunea prevăzută la art. 287 Cod penal are în calitate de semn secundar obligatoriu al laturii subiective motivul infracțiunii, care este unul special – motivul huliganic, iar la caz acesta nu s-a confirmat.

Cu referire la condamnarea lui Baciú Ivan pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, a menționat că lipsește legătura causală între leziunile corporale stabilite la Doloșcan Aliona și incidentul avut între inculpat și ea la 10 august 2018.

Partea vătămată și inculpatul s-au împăcat, iar prima instanță nu era în drept să nu o admită, fiind întrunite toate condițiile prevăzute de art. 109 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției, instanța de apel a indicat că inculpatul Baciuc Ivan, deși nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3) lit. b) și 152 alin. (1) Cod penal, vinovăția acestuia a fost dovedită pe deplin prin cumulul de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele.

Instanța de apel a precizat declarațiile părții vătămate, martorilor sunt veridice, relatează adevărul, sunt consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului, care coroborează cu probele materiale scrise.

Totodată instanța de apel a conchis că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate sau, după caz, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunilor imputate inculpatului. Or, versiunea inculpatului reprezintă o poziție de apărare, ce nu corespunde adevărului, nu are suport probatoriu și urmărește scopul evitării răspunderii penale.

Instanța de apel a menționat că, nu pot fi reținute alegațiile părții apărării vis-a-vis:

- de aplicarea art. 109 Cod penal, pe capătul de acuzare adus în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, întrucât nu au fost întrunite condițiile instituției împăcării. Mai mult, inculpatul a avut o atitudine indiferentă față de judecată, nu s-a prezentat la mai multe ședințe de judecată, nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, iar aplicarea față de inculpat a măsurii preventive arestul preventiv cu anunțarea în căutare a acestuia nu și-au realizat scopul propus;

- de inexistența legăturii cauzale dintre fapta inculpatului și consecințele survenite, or, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201809D0161 din 26.12.2018 Alionei Doloșcan, i-a fost cauzat fractura coastei a IX pe stânga care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu, se califică ca vătămare corporală medie, prin ce se stabilește legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile;

- de acționarea în stare de legitimă apărare, or temei pentru instituirea ultimei, servește atât lipsa caracterului prejudiciabil, fapta prezentându-se ca o activitate social-utilă, cât și lipsa de vinovăție, căci făptuitorul nu acționează cu voință liberă, ci constrâns de necesitatea apărării valorilor sociale amenințate grav prin atac periculos, iar la caz aceste condiții nu au fost întrunite.

Instanța de apel a notat că la individualizarea pedepsei, s-a ținut cont de criteriile enumerate de art. art. 7, 75 Cod penal, gradul de pericol social al faptelor săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, pedeapsa aplicată fiind corectă, echitabilă, care vine în concordanță cu cerințele legislației în vigoare.

5. Nefiind de acord cu decizia, recursuri ordinare au declarat inculpatul Baciuc Ivan și avocatul acestuia Furtună Viorel.

5.1. Inculpatul, fără a indica un temei concret din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de

apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, motivând că instanța de apel nu a dat o apreciere corectă probelor, care ar demonstra vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor imputate.

5.2. Avocatul Furtună Viorel în numele inculpatului, invocând drept temei de casare prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 09 februarie 2021, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar al inculpatului și admis recursul ordinar declarat de către avocat, în numele inculpatului, casată total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

6.1. În partea descriptivă a deciziei s-a menționat că:

a) *recursul ordinar declarat de către inculpat* este inadmisibil, or în cererea de recurs ordinar nu s-a indicat vreun temei din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Art. 430 Cod de procedură penală stipulează cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs ordinar, inclusiv obligația recurentului de a indica temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și în ce constă problema de drept de importantă generală abordată în cauză, care este eroarea de drept comisă de instanță ce duce la casarea hotărârii.

La caz, inculpatul nu a respectat aceste cerințe legale, astfel că recursul nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este în drept să completeze cererea cu circumstanțe de fapt și de drept, care ar argumenta-o în acest sens.

b) *recursul ordinar declarat de către avocat, în numele inculpatului*, este întemeiat de vreme ce instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și nu a analizat probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2022 a fost admis apelul, casată parțial, din alte temeiuri, inclusiv din oficiu, potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

a fost încetat procesul penal intentat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal pe motiv că fapta constituie contravenție, Baciș Ivan fiind liberat de răspundere contravențională, în baza art. 354 Cod Contravențional, din motivul expirării prescripției răspunderii contravenționale.

a fost încetat procesul penal intentat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal în legătură cu împăcarea părților.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

7.1. Rejudecând apelul, instanța de apel **a constatat** că:

Baciș Ivan la 10.08.2018, aproximativ la ora 20:10, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul Alionei Doloșcan în XXXXX, în timpul acțiunilor sale huliganice, i-a aplicat mai multe lovituri cu mâinile și picioarele pe diferite părți ale corpului Alionei Doloșcan, provocându-i fractura coastei a IX pe

stânga care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu, se califică ca vătămare corporală medie.

Aceste acțiuni ale lui Baciú Ivan au fost încadrate de către instanța de apel în baza art. 152 alin. (1) Cod penal – *vătămare intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.*

Tot Baciú Ivan, la 10.08.2018 s-a deplasat în XXXXX, la domiciliul Alionei Doloșcan, unde inițial în curtea casei, iar apoi și în stradă din intenții huliganice, demonstrând o obrăznicie deosebită și o lipsă totală de respect față de societate, încălcând liniștea publică, în prezența mai multor persoane, inclusiv minori, a numit-o cu diferite cuvinte necenzurate pe ultima.

Aceste acțiuni ale lui Baciú Ivan au fost încadrate de către instanța de apel în baza art. 354 Cod contravențional – *huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.*

La baza acestei concluzii, instanța de apel a reținut că în jurisprudența constantă s-a statuat că, în cazul când vătămarea intenționată gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății poate să reprezinte violența, care este aplicată tocmai în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice, calificarea trebuie făcută, în temeiul art. 152 Cod penal și art. 354 Cod contravențional

În cazuri de acest gen, nu este admisibilă aplicarea răspunderii, în baza art. 152 și art. 287 Cod penal, or, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența este cea, care este desemnată prin sintagma „aceiași faptă”.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal și art. 354 Cod contravențional deoarece infracțiunile imputate lui Baciú Ivan au fost comise în același interval de timp, considerându-se că vinovăția acestuia a fost confirmată pe deplin prin ansamblul de probe administrat pe întreg procesul penal.

Disponând astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că Baciú Ivan nu poate fi supus pedepsei pe ambele capete de acuzare aduse, de vreme sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 109 Cod penal (*episodul de vătămare intenționată medie a integrității corporale și a sănătății*) precum și a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspunderea contravențională (art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional).

8. Recurs ordinar declară procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, care invocând prezența erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată pe motiv că:

- în cauză instanța de apel nu a îndeplinit cerințele prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, nefiind făcută o verificare a probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv;

- condiții de aplicare a instituției prevăzute de art. 109 Cod penal nu s-au constatat, or părțile se pot împăca doar până la momentul retragerii completului de judecată, în primă instanță, în camera de deliberare. Fazele următoare a judecării cauzei (apel, recurs) sunt doar căi de verificare a temeiniciei și legalității hotărârii judecătorești. Chiar dacă de la inculpat și partea vătămată, în primă instanță, au parvenit cereri de împăcare, Baciș Ivan nu s-a prezentat la judecarea în fond, instanța fiind în imposibilitate de a verifica caracterul personal al acordului de împăcare, așa cum stipulează norma de procedură penală;

- pe capătul de acuzare adus lui Baciș Ivan în baza art. 287 alin. (3) Cod penal acuzarea a administrat probe ca declarații ale părții vătămate și ale martorilor care au susținut că infracțiune a fost săvârșită de către două persoane și cu folosirea armei, fapt indicat în rechizitoriu. Prin urmare, concluzia instanței de apel că este aplicabil principiul *non bis in idem* este eronată.

9. În corespundere cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, referință nu a fost depusă.

10. Titularul recursului ordinar s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a depus cererea în termen.

11. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală).

Din raportarea jurisprudenței naționale la cea a CtEDO rezultă că în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile ce urmează să le soluționeze instanța de apel, hotărârea acesteia urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, or eroarea de drept admisă în cadrul unei proceduri precedente, afectează echitatea procedurii și instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art. 6 CoEDO este încălcat (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

În continuare, reieșind din temeiurile de drept ale recursului ordinar declarat, se reține că titularul invocă incidența cazului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală potrivit căruia *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*.

Verificând și analizând decizia instanței de apel, raportat la argumentele recurentului, Colegiul reține că acestea și-au găsit confirmare și statuează că soluția adoptată de instanța de apel, pe ambele capete de acuzare, este contrară prevederilor legale.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit atestă că **rejudecând apelul, instanța nu a respectat prevederile art. 414 alin. (5) și 417 Cod de procedură penală.**

În sensul celor reținute, Colegiul Penal menționează că dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de proba sau cel puțin de a le

aprecia (hotărârea CtEDO *Achina versus Romania*). Singura garanție că instanță a analizat susținerile părților, argumentele și probele administrate o reprezintă motivarea hotărârii judecătorești (hotărârea CtEDO *Fomin versus Republica Moldova*).

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, *instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, ele constituind fondul apelului și acestea trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, fiind confruntate cu întreg materialul probator al cauzei. Nepronunțarea instanței de apel asupra acestora echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.*

Relevant este de specificat și că potrivit art. 417 Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, or motivarea hotărârii judecătorești constituie o garanție pentru părți în fața eventualului arbitriju judecătorec, precum și singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar, circumscriindu-se astfel noțiunii de proces echitabil în condițiile prevăzute de art. 6 CoEDO.*

Pentru a corespunde criteriilor de calitate, o hotărâre judecătorească pronunțată de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivată atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

La caz, Colegiul constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin, hotărârea recurată fiind insuficient motivată.

Astfel, partea descriptivă a deciziei instanței de apel, după rejudecarea apelului, nu conține o motivare în fapt și în drept asupra argumentelor invocate de către apelant (neconfirmarea vinovăției, acționarea în stare de legitimă apărare).

Totodată, instanța de apel, pe capătul de acuzare adus în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 354 Cod contravențional, făcând referire la practica judiciară (*Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție Cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism și decizia Curții Supreme de Justiție nr. 4-1ril-1/2020 din 17 decembrie 2020*), omițând a-și expune considerentele ce au dus la infirmarea prezenței acțiunilor de „**săvârșire a infracțiunii de două persoane și cu aplicarea armei**” reținute de prima instanță în baza declarațiilor părții vătămate și ale martorilor, audiați prin prisma nemijlocirii și a contradictorialității, în lipsa invocării și constatării temeiurilor de incriminare fără just temei.

De asemenea, instanța de apel a admis împăcarea părților, pe capătul de acuzare adus în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, fără a înlătura constatările primei instanței referitoare la respingerea acesteia (atitudinea și conduita inculpatului față de cele săvârșite).

Prin urmare, în situația în care cele statuate de prima instanță nu au fost contrazise de instanța de apel, ele trebuie considerate ca fapte stabilite (*hotărârea CtEDO Grădinar versus Republica Moldova*).

În continuare, Colegiul Penal menționează că **rejudicând apelul, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 436 Cod de procedură penală în raport cu cele ale art. 100-101 Cod de procedură penală, nefiind făcută o analiză probelor administrate.**

În sensul celor constatate, Colegiul Penal statuează că potrivit prevederilor art. 436 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală *procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.*

La caz, după remiterea cauzei la rejudecare, situația de fapt a rămas cea care a existat la soluționarea recursului.

Conform deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 09 februarie 2021 un temei de casare a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020 a constituit *lipsa analizei probelor administrate.*

În continuare, Colegiul Penal, reținând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, instanța de recurs menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se finalizează prin soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care aceasta o probează.

Toate probele în ansamblu sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art. 101 Cod de procedură penală.

În acest context se menționează că, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia reîncadrării acțiunilor incriminate inculpatului, atunci ea urma să dezvăluie această concluzie și să își expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală de ordin general a circumstanțelor cauzei penale, lăsând fără justă apreciere probatoriul administrat pe cauză.

În plus, doar simpla enumerare a probelor, fără coroborarea lor, nu reprezintă efectuarea procesului de apreciere a probelor, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, iar hotărârea este bazată pe presupuneri, fără a se face o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, a legăturii dintre ele.

În speță, contrar acestor prevederi, rejudecând apelul, instanța doar a enumerat și descris probele administrate pe întreg procesul penal și s-a pronunțat insuficient de clar asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor administrate și cercetate, fără a efectua o analiză amplă, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, în ansamblu prin coroborare lor, ținând cont și de alte aspecte ce rezultă din conținutul ansamblului probator, efectuând o analiză și motivare neconvingătoare a concluziilor sale, deviind astfel de la cerințele prevăzute de art. 384-397 Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, nu s-a expus în hotărârea adoptată la situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și nu a formulat concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția lui Baciș Ivan și încadrarea juridică a faptelor săvârșite de acesta.

La fel, Colegiul Penal statuează că **soluția adoptată de instanța de apel contrazice dispozitivul hotărârii** deoarece instanța de apel, pe capătul de acuzare adus în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, a dispus, prin prisma prevederilor art. 332 alin. (2) și 391 alin. (2) Cod de procedură penală, *încetarea procesului penal* întrucât fapta inculpatului constituie contravenție administrativă și a *liberat de răspundere contravențională* pe Baciș Ivan, în baza art. 354 Cod Contravențional, din motivul expirării prescripției răspunderii contravenționale, fără a indica în *dispozitivul hotărârii soluția cu privire la vinovăția persoanei de săvârșirea contravenției imputate* (art. 462 alin. (5) lit. b) Cod contravențional) cu toate că în partea descriptivă a deciziei a indicat că „*vinovăția lui Baciș Ivan în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional este confirmată prin cumulul de probe*” (a se vedea pct. 50-51 a deciziei recurate).

Reieșind din cele descrise, Colegiul constată că, chestiunile asupra cărora instanța de apel trebuia să se pronunțe, nu au fost examinate în mod corespunzător, ca o chestiune de proces echitabil, or instanța de apel nu a cercetat amănunțit aspectele învinuirilor înaintate lui Baciș Ivan, nu a verificat și nu a apreciat conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală ansamblul probator administrat, iar hotărârea adoptată este nemotivată și contradictorie.

În aceste împrejurări, Colegiul consideră că se impune concluzia de dispunere a rejudecării cauzei de instanța de apel și de nepreluare a concluziilor instanței de apel, pe motiv că erorile admise nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, or instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca

cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii procesual-penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2022 în cauza penală privindu-l pe **Baciu Ivan XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată semnată la 28 februarie 2023, pronunțată la 17 martie 2023.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Ghenadie Plămădeală

Mariana Pitic